

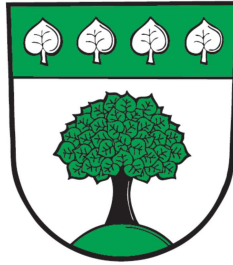
KONCEPCE PRORODINNÉ POLITIKY OBCE LÍPA

2017 – 2020

A. RODINNÁ POLITIKA

B. SENIORSKÁ POLITIKA

SCHVÁLENO ZASTUPITELSTVEM OBCE LÍPA 23. 5. 2017

VIZE OBCE:

Lípa je aktivní obec s dobrou infrastrukturou a krásnou přírodou, kde rádi a spokojeně žijeme my i naše děti.

Úvod

Rodinná politika představuje souhrn aktivit a opatření za účelem podpory rodiny. Jedná se o politiku průřezovou, zasahuje do nejrůznějších veřejných oblastí života společnosti, jako je například bydlení, školství, zdravotnictví, doprava, zaměstnanost, infrastruktura a další. Na druhou stranu se však týká oblasti soukromé, a musí tak respektovat autonomii a schopnost rodin samostatně se rozhodovat.

Rodina představuje základní jednotku společnosti a její dobré fungování je nedílnou podmínkou soudržnosti a rozvoje naší společnosti. Rodina má nezastupitelné místo při péči o děti a jejich výchově, při péči o handicapovaného člena rodiny nebo seniora. Předpokladem pro dobré fungování rodiny je zvládnutí rodinných kompetencí, informovanost, dostatek času a finančních zdrojů, sladování profesního a rodinného života, posilování mezigeneračního respektu a dostatečná nabídka služeb pro péči o děti, handicapované členy rodiny nebo seniory.

Prorodinná politika obce Lípa je zaměřena jak na podporu rodin v nepříznivé životní situaci, tak na podporu zdravé a fungující rodiny. Naším cílem je vytvořit v naší obci prostředí příznivé rodině a realizovat opatření, která povedou k podpoře rodin, k posilování partnerských a mezigenerační vztahů. V rámci prorodinných aktivit je to podpora rodičů při výchově dětí, posilování rodičovských kompetencí nebo sladování profesního a rodinného života. V oblasti seniorské politiky je to zejména podpora důstojného stárnutí a realizace opatření vedoucích ke zkvalitnění života ve stáří a prodloužení doby, kdy senioři mohou zůstat ve svém přirozeném prostředí, a to jak za pomoci rodiny, tak obce či sousedů.

Koncepce byla zpracována ve spolupráci s pracovní skupinou Rodina, která je složena ze zástupců místních spolků, školy a obce. Návrhová část dokumentu rozvíjí cíle a opatření Programu rozvoje obce Lípa na období 2014 - 2020, které jsou zaměřené na rodinu. Dokument vychází z demografického, sociálního, ekonomického a společenského stavu obce, analýz, z výstupů ze setkání s veřejností, veřejných fór, anket a dotazníkových šetření.

Návrhová část koncepce je rozdělena na 2 části, dle zaměření na cílové skupiny:

- A. Rodinná politika obce Lípa
- B. Seniorská politika obce Lípa

Zastupitelstvo obce Lípa schválilo dokument 23. 5. 2017. Na přípravě dokumentu se podílela veřejnost a pracovní skupina.

Základní informace

Název dokumentu	Koncepce prarodinné politiky obce Lípa na období 2017 - 2020
Kategorie dokumentu	Místní koncepční dokument
Řešené území	Správní obvod Obce Lípa
	Počet obyvatel správního obvodu: 1154 (k 1. 1. 2017)
	Počet obcí ve správním obvodu: 4 – Lípa, Petrkov, Dobrohostov, Chválkov
	Celková výměra území obce: 1.470 ha
Členství - partnerství - působnost	MAS Českomoravské pomezí o.p.s.
	Sdružení Vrchovina
	Lesní družstvo ve Štokách
	Sdružení měst a obcí ČR
Zadavatel strategie	Obec Lípa
Rok zpracování strategie	2017
Schvalovatel strategie	Obec Lípa
Forma a datum schválení dokumentu	Schváleno na jednání Zastupitelstva obce Lípa dne 23. 5. 2017
Související legislativa a dokumenty	Program rozvoje obce Lípa na období 2014 – 2020, Zákon 128/2000 Sb., o obcích, Program rozvoje Kraje Vysočina 2015 - 2018, Koncepce rodinné a seniorské politiky Kraje Vysočina 2017 - 2021, Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR, národní koncepce podpory rodin s dětmi, Metodické doporučení Rodinná politika na úrovni měst a obcí, Národní strategie ochrany práv dětí, Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí pro období 2013 až 2017, Listina základních práv a svobod a další dokumenty na národní úrovni a evropské úrovni.
Doba realizace strategie	2017 - 2020
Odpovědnost za implementaci	Obec Lípa

Obsah

1. Analytická část.....	6
1.2. Popis území a charakteristika obce	6
1.2. Obyvatelstvo.....	8
1.3. Vybavenost obce	10
1.4. Vzdělávání	11
1.5. Památky a turistika	14
2. Spolková činnost.....	15
3. Komunitní plánování v Lípě	18
4. Východiska pro návrhovou část.....	19
5. SWOT analýza prorodinné politiky obce Lípa.....	23
10. Návrhová část.....	25
10.1. A – Rodinná politika.....	26
10.1. B – Seniorská politika.....	29
11. Seznam zkratk.....	31
12. Schvalovací doložka a kontakty	32

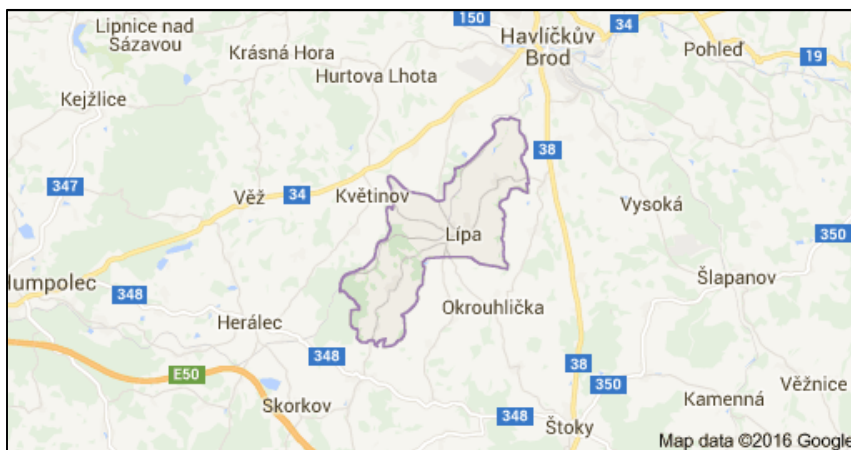
1. Analytická část

1.2. Popis území a charakteristika obce

Obec Lípa leží v Kraji Vysočina, 8 km jižně od okresního města Havlíčkův Brod a 25 km severně od krajského města Jihlavy a spadá pod správní obvod obce s rozšířenou působností Havlíčkův Brod. Z geografického hlediska patří obec do širší oblasti Českomoravské vrchoviny ve střední části České republiky.

Osídlení obce je tvořeno sídly Lípa, Dobrohostov, Chválkov a Petrkov a několika samotami. K 31. 12. 2016 má obec Lípa celkem 1.154 obyvatel. Celková výměra obce je 1470 ha. Hustota zalidnění obce je 78,50 obyv./km². K 1. 1. 2017 má obec Lípa celkem 1154 obyvatel. Význam obce je podpořen výhodnou polohou v blízkosti velkých měst (Havlíčkův Brod, Humpolec a krajské město Jihlava), dobrou dostupností na nadřazenou silniční a dálniční síť (10 km D1) a možností využití železniční dopravy na trase Havlíčkův Brod - Humpolec.

Obec leží mimo významné komunikace, na které je však dopravně napojena silnicemi III. tříd (3489 Lípa, Dobrohostov, Chválkov a 34814 Lípa, Petrkov).

Zdroj: www.mapy.cz

Dopravní dostupnost a obslužnost

Obec Lípa má v současné době dostačující vlakové a autobusové spojení se všemi okolními městy, ať se jedná o Havlíčkův Brod (vlak, autobus - 8 km), Humpolec (vlak – 16 km) nebo Jihlavu (autobus - 24 km). Slabé spojení je o víkendech u autobusové dopravy.

Vlakové spojení - lokální železniční trať č. 237 Havlíčkův Brod – Humpolec je jednokolejná regionální trať. Trať byla zprovozněna roku 1894. Vlakové nádraží je přímo v Lípě. Obyvatelé Petrkova a Dobrohostova mají zastávku vzdálenou cca 1,5 km (v polích).

Znak obce

Dominantou znaku obce je strom lípa, podle které naše obec nese své jméno. V horní části znaku jsou čtyři bílé lipové lístky na zeleném podkladu, které symbolizují 4 místní části obce: Lípa, Petrkov, Dobrohostov a Chválkov.

Soutěž Vesnice roku

Cílem soutěže Vesnice roku v Programu obnovy venkova je snaha povzbudit obyvatele venkova k aktivní účasti na rozvoji svého domova, zveřejnit rozmanitost a pestrost uskutečňování programů obnovy vesnic a upozornit širokou veřejnost na význam venkova. Soutěž poprvé vyhlásil Spolek pro obnovu venkova ČR v roce 1995.

Lípa se do soutěže přihlásila poprvé v roce 2014 a hned naše první účast přinesla úspěch a oranžovou stuhu za spolupráci se zemědělskými subjekty. Následně v celostátním kole jsme se umístili na velice pěkném druhém místě v rámci České republiky.

V roce 2015 jsme již měli

zkušenost se soutěží a naše prezentace přinesla další ocenění a to stuhu bílou za činnost mládeže. Tři roky účasti naší obce v soutěži završil rok 2016, kdy jsme byli krajskou komisí vyhodnoceni jako nejlepší obec ze všech přihlášených a získali jsme zlatou stuhu a titul „Vesnice Kraje Vysočina 2016“.

1.2. Obyvatelstvo

Nárůst počtu trvale bydlících obyvatel

Rok	1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991
Počet	1020	1099	1038	1078	1041	1105	1119	954	1027	931	933	900

Rok (k 1.1)	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2008 – 2015
Počet	1018	1034	1045	1059	1077	1109	1123	1112	1145	1154	+136

Zdroj: ČSÚ

Od roku 1992 je vidět příznivý demografický vývoj. Počet obyvatel postupně narůstá jak v Lípě, tak v Petrkově a Dobrohostově. V posledních letech má Lípa nejvyšší počet obyvatel za sledované období.

Věková struktura obyvatelstva v roce 2017

K 1. 1. 2017		CELKEM	Muži	Ženy
Počet obyvatel		1154	571	583
V tom ve věku (let)	0-14	209	103	106
	15-64	755	376	379
	65 a více	190	92	98
Průměrný věk (let)		40	39,8	40,2

Zdroj: ČSÚ

Z věkové struktury je zřejmé, že obec Lípa má vysoký podíl obyvatelstva v produktivním věku, což ukazuje na dostatečné zázemí pro rodinný a pracovní život a vypovídá o zájmu mladých lidí v obci zůstat a žít zde se svými rodinami.

Vzdělanostní struktura:

V obci Lípa je nejméně podíl vyučených obyvatel bez maturity, a to 40,9% (Kraj Vysočina 39,3% a průměr ČR 34,8%). Ve srovnání s průměrem kraje je nižší podíl obyvatel s úplným středním vzděláním s maturitou 29,3% (Kraj Vysočina 32,8 %, průměr ČR 33,7%) a rovněž podíl osob vysokoškolsky vzdělaných, v obci Lípa je to 9% (Kraj Vysočina 12,3 %, průměr ČR 15,7 %). Podíl osob bez vzdělání nebo se základním vzděláním je 17,5% (Kraj Vysočina 15,4 %; průměr v ČR 15,6 %). Struktura vzdělanosti odpovídá struktuře vzdělanosti v obdobně velkých obcích v Kraji Vysočina. (Zdroj: Sčítání lidu 2011)

Přehled narozených dětí 2006 - 2016

Rok	Celkem narozeno dětí	Holky	Kluci
2006	8	5	3
2007	11	7	4
2008	20	13	7
2009	11	6	5
2010	21	3	18
2011	12	10	2
2012	8	4	4
2013	13	5	8
2014	6	4	2
2015	12	5	7
2016	15	7	8
CELKEM	137	69	68

Za sledované období 10 let se Lípě narodilo celkem 137 dětí, což je velmi pozitivní číslo. Je zajímavé sledovat, že je poměrně vyrovnaný počet narozených děvčat a chlapců. Velký rozdíl byl pouze v roce 2008, kdy se narodilo víc jak 85% chlapců, děvčata to však hned v následujícím roce opět vyrovnala.

Zdroj: vlastní šetření

Přehled složení obyvatelstva a průměrného věku obyvatel v letech 2010 – 2017

ROK	Počet obyvatel			Průměrný věk		
	Celkem	Muži	Ženy	Celkem	Muži	Ženy
2017	1154	571	583	40,0	39,8	40,2
2016	1145	569	576	40,1	39,7	40,5
2015	1112	551	561	40,2	40,0	40,4
2014	1123	549	574	39,6	39,3	40,0
2013	1109	544	565	39,7	39,3	40,0
2012	1094	537	557	39,4	38,9	39,8
2011	1076	535	541	39,2	38,4	40,0
2010	1077	531	546	39,3	38,8	39,8

Zdroj dat: ČSÚ

Vlivem stárnutí populace dochází ke zvyšování průměrného věku obyvatel nejen v obci Lípa, ale i v celé republice. V roce 2011 byl průměrný věk obyvatel v Lípě 39,2 let a v roce 2015 to bylo již 40,2 let. V současné době dochází opět k mírnému snižování průměrného věku obyvatelstva, a to na 40,0 let. Tím se řadí Lípa mezi „mladší obce“, neboť průměrný věk k 1. 1. 2015 byl v okrese Havlíčkův Brod 42,2 let a v Kraji Vysočina 41,9 let a průměr v rámci ČR byl 41,5 let.

1.3. Vybavenost obce

Zdravotní péče a sociální péče

Do zdravotního střediska v Lípě dojíždí 1x za 14 dní obvodní lékař pro dospělé, 1x za měsíc zde funguje dětská poradna.

V obci Lípa se nenachází žádný poskytovatel sociálních služeb. V ojedinělých případech je využívána terénní sociální služba Oblastní charity Havlíčkův Brod. Nejvíce sociálních služeb je dostupných v Havlíčkově Brodě.

Služby v obci

- dvě prodejny s potravinami
- zajíždění pojízdné prodejny s masem
- pojízdná prodejna potravin (Chválkov)
- prodej mléka z mléčného automatu v ZAS Lípa
- prodej brambor a obilovin a krmných směsí v ZAS Lípa
- dvě provozovny pohostinství
- pobočka České pošty v Lípě
- kadeřnictví, pedikúra, kosmetika, masáže
- čtyři dětská hřiště (2x Lípa, Petrkov, Dobrohostov)
- Rodinné centrum Tiliánek
- Místní knihovny (Lípa, Dobrohostov, Petrkov)
- dobré dopravní autobusové a vlakové spojení

1.4. Vzdělávání

ZÁKLADNÍ ŠKOLSTVÍ

Základní škola a Mateřská škola Bohuslava Reynka, Lípa

Základní i mateřská škola nabízí celou řadu zájmových kroužků a aktivit. Mnoho z nich je zaměřeno na propojení života obce a školy ve smyslu „otevřená škola“. V budově školy je umístěna knihovna pro veřejnost a v prostorách školy rovněž probíhá vítání nových občánků.

Při základní škole i mateřské škole pracuje Sdružení rodičů a přátel školy.

Ve školním roce 2016 – 2017 navštěvuje základní školu 206 žáků a mateřskou školu navštěvuje 84 dětí, které jsou ve čtyřech odděleních.

Školu a školku navštěvují jak žáci místní, tak z širokého okolí.

Žáci mateřské školy pravidelně vystupují na akcích pro rodiče a veřejnost. Při základní škole působí školní družina,

kteřá má tři samostatná oddělení. V rámci realizace programu MA21 jsou ve spolupráci obce a školy realizovány například kampaně Den země a Dny zdraví, Týden udržitelného rozvoje apod. Mezi pravidelné společenské akce základní školy rovněž patří Společenský večer školy a pořádání Školní akademie. Velmi navštěvované jsou také akce mateřské školy pro veřejnost, například „Den tatínků a dědečků“, „Den maminek a babiček“, návštěvy zástupců místních spolků apod.

Vývoj počtu dětí v mateřské škole v období 2009 - 2017

Školní rok	09 / 10	10 / 11	11 / 12	12 / 13	13 / 14	14 / 15	15 / 16	16 / 17
Počet tříd	2	3	3	3	4	4	4	4
2 leté	3	2	3	1	3	5	5	13
běžné	37	29	39	36	49	55	45	46
předškoláci	16	34	23	28	35	26	36	25
MŠ celkem	56	65	65	65	87	86	86	84
Průměr tř.	28,00	21,67	21,67	21,67	21,75	21,50	21,50	21,00

Vývoj počtu žáků na základní škole v období 2009 - 2017

Školní rok	09 / 10	10 / 11	11 / 12	12 / 13	13 / 14	14 / 15	15 / 16	16 / 17
Počet tříd	9	9	9	9	9	9	9	10
I. stupeň	95	88	94	97	97	108	121	137
II. stupeň	75	70	71	75	75	68	70	69
ZŠ celkem	170	158	165	172	172	176	191	206
Průměr tř.	18,89	17,56	18,33	19,11	19,11	19,56	21,22	20,60

Zdroj: vlastní šetření

V současné době je poměrně více žáků na prvním stupni ZŠ. Ve školním roce 2016/2017 byly otevřeny dvě první třídy. Velký počet dětí je rovněž v mateřské škole, která byla v roce 2013 rozšířena o novou třídu, tak aby byla zajištěna poptávka na umístění dětí z regionu. V současné době se škola potýká s nedostatkem odborných učeben a malou školní zahradou. Nevýhodou je rovněž nepropojení jednotlivých budov v areálu školy (jídlelna, tělocvična, školka, škola). V roce 2017 začala výstavba multifunkčního hřiště, které je umístěno za budovou školní tělocvičny.

Počty žáků podle obcí - školní rok 2016/2017

Obec	Celkem žáků	Místní část	Celkem žáků	Třída									
				1.A	1.B	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Lípa	120	Lípa	87	11	9	9	13	7	9	10	4	6	9
		Petrkov	18		1	4	3	2	2	1	3	2	
		Dobrohostov	15	2	3	1	1	2	4				2
		Chválkov	0										
Havlíčkův Brod	23	Havl. Brod	2						1				1
		Šmolovy	1			1							
		Ovčín	0										
		Mendlova Ves	3	2			1						
		Na Lipce	0										
		Suchá	11		1		2	2		3	1	2	
		Sv. Kříž	6		1	1	1		1	1		1	
Květinov	14	Květinov	10		1	3		2	1		1	2	
		Radňov	1										1
		Kvasetice	3		1			1	1				
Úsobí	7	Úsobí	3				1		1			1	
		Chyška	4		1		1	1			1		
Kochánov	17	Kochánov	17		2	3	3	4	1	1	1	2	
Michalovice	16	Michalovice	16	4		1	2	1	1	3	2	1	1
Úhořilka	4	Úhořilka	4			1			1				2
Okrouhlička	2	Okrouhlička	2							2			
Štoky	2	Studénka	1					1					
		Petrovice	1							1			
Česká Bělá	1	Česká Bělá	1				1						
Celkem	206	23	206	19	20	24	28	24	22	23	13	14	19

Zdroj: vlastní šetření

Lipskou školu navštěvuje 87 žáků přímo z Lípy a dojíždí celkem 119 žáků. Z dojíždějících je pak 39 žáků mimo školský lipský obvod. Celkem základní školu navštěvují žáci z 23 místních částí, které spadají do samosprávných 10 obcí.

DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Místní knihovny

Obec provozuje místní knihovny v Lípě, Dobrohostově a Petrkově (neprofesionální knihovny). V Lípě se nachází knihovna v budově základní školy. Knižní fond je doplňován z Krajské knihovny v Havlíčkově Brodě.

V Lípě funguje již třetím rokem „Sousedská knihovna“, kam mohou obyvatelé dávat knihy a brát si je, či zdarma zapůjčovat. Knihovna nabízí knihy a časopisy. Kapacita je již nedostatečná a připravujeme rozšíření této nabídky i v místních částech.

Univerzita III. věku

Za podpory obce a školy byl v knihovně v Lípě otevřen pro rok 2016/2017 již III. ročník virtuální „Univerzity třetího věku“ pro vzdělávání seniorů.

Celoživotní vzdělávání

Odborné semináře zaměřené na rodičovské kompetence a sladování profesního a rodinného života zajišťuje Rodinné centrum Tiliánek.

Semináře na zdravotní téma, cestovatelské téma či přírodu zajišťuje Spolek TILIA a Český svaz žen.

Semináře v oblasti EVVO a udržitelného rozvoje realizuje obec v rámci místní Agendy 21.

1.5. Památky a turistika

Památky

Lípa – socha Panny Marie z roku 1760 (naproti parkovišti u ZŠ); obelisk na Mandlově kopci, který nechal postavit starosta Lípy Josef Vencovský, jako památník na vyhlášení tolerančního patentu a zrušení nevolnictví, které byly vydány roku 1781 Josefem II. V obci je řada památníků světových válek, smírčí kameny, a velký počet křížků (v obci i v okolí).

Dobrohostov – kaplička u svaté Anny (poutní místo). V lese, asi 2 km jihozápadně od vsi je studánka se „zázračnou vodou“ a u ní dvě kapličky. U té starší jsou k vidění barokní sošky sv. Barbory a sv. Markéty a litinový kříž z roku 1885. Druhá, novobarokní poutní kaple byla postavena v letech 1935 až 1936. Vždy první neděli po svátku sv. Anny se zde koná každoroční svatoanenská pouť.

Petrkov – kaplička; zámek (zde žil básník a grafik Bohuslav Reynek), petrkovské lázně

Chválkov – kaplička, barokní socha svatého Jana Nepomuckého

Pěší turistika - územím prochází 2 značené turistické trasy

Žlutá trasa: Lipnice nad Sázavou - Pohled, prochází územím od poutního místa Svatá Anna u Dobrohostova, přes Dobrohostov, směrem na Kochánov.

Zelená trasa: Havlíčkův Brod - Šlapanov, územím prochází podél potoka Žabinec od severní části území přes Petrkovské lázně směrem ke Svatému Kříži. Stezka je na úseku Havlíčkův Brod – Svatý Kříž vedena jako Naučná stezka Bohuslava Reynka a je vedena k petrkovskému zámku, kde básník a grafik Bohuslav Reynek žil.

Cykloturistika – cyklotrasa č. 4153 Třemošnice – Štoky (délka 59 km).

Umístění informačních panelů u hostince v Lípě a zámku v Petrkově.

Obtížnost: střední, trasa vede po silnicích II. a III. tř. (Třemošnice – Běstvína – Spačice - Borek - Uhelná Příbram – Vepříkov – Jiříkov – Jilem - Horní Krupá – Knyk - Havlíčkův Brod – Petrkov – Lípa – Okruhlička- Štoky).

V Lípě zcela chybí kapacity pro ubytování a stravování návštěvníků obce. K občerstvení lze využít dvě místní restaurace, které ale nevaří.

2. Spolková činnost

V obci Lípa pracuje 10 neziskových organizací. Velmi aktivní spolkový život je jedním z největších kladů naší minulosti i současnosti. V místních spolcích pracuje celkem 580 členů, což je více jak 50% všech našich obyvatel. Během roku členové spolků odpracují tisíce dobrovolnických hodin.

Řada akcí pro veřejnost je v Lípě organizována právě ve spolupráci místních neziskových organizací (Spolek TILIA, ČSŽ Lípa, SDH Lípa a TJ Sokol Lípa) a se Základní a Mateřskou školou Bohuslava Reynka Lípa. V Petrkově a Dobrohostově jsou hlavními organizátory akcí místní dobrovolní hasiči nebo neformální skupiny obyvatel. Obec tyto aktivity podporuje jak materiálově, tak finančně. V roce 2016 bylo na podporu místních spolků vyčleněno z rozpočtu obce cca 450 tis. Kč.

V průběhu roku se koná cca 80 aktivit pro veřejnost pořádaných obcí a zejména spolky, a řada dalších aktivit pro žáky mateřské a základní školy, které realizuje samostatně ZŠ a MŠ Lípa.

PŘEHLED MÍSTNÍCH SPOLKŮ:

Spolek TILIA – počet členů 78

Spolek byl založen v roce 2011. Cílem spolku je propagace a prosazování principů občanské společnosti, zajišťování volnočasových, sportovních, kulturních a vzdělávacích akcí pro své členy a širokou veřejnost, zajišťování a rozvoj aktivit zaměřených na podporu rodin s dětmi, mládeže a seniorů. V roce 2014 bylo otevřeno Rodinné centrum Tiliánek.

Rodinné centrum Tiliánek, z.s. – počet členů 5

Činnost centra byla zahájena v roce 2014, kdy bylo centrum založeno pod Spolkem TILIA.

Od začátku roku 2017 se centrum osamostatnilo a je zapsaným spolkem.

Rodinné centrum Tiliánek je zaměřeno na pravidelnou činnost pro děti předškolního a mladšího školního věku a aktivity pro rodiny.

Český svaz žen Lípa – počet členek 33

Organizace v obci působí od roku 1967. Věnuje se především kulturním a společenským aktivitám a akcím zaměřeným na vyžití dětí ve volném čase, dále pořádá akce pro své členky i pro širokou veřejnost.

Tělovýchovná jednota Sokol Lípa – počet členů 218, z toho 58 dětí do 18 let.

Fotbal v Lípě se začal hrát v roce 1935. Hlavním úkolem organizace je zajišťovat zejména fotbalové zázemí. V současné době v obci hrají 2 týmy mužů, 1 tým dorostu, 4 týmy žáků a fotbalová školička. Aktivní je rovněž družstvo Staré gardy. TJ Sokol Lípa se rovněž podílí na organizaci kulturních a sportovních aktivit v obci.

Sbor dobrovolných hasičů Lípa – počet členů 94, z toho 30 dětí do 18 let.

Sbor dobrovolných hasičů Lípa byl založen již v roce 1880. Hlavní činností dobrovolných hasičů je realizace požárního sportu, vzdělávací návštěvy školy a školky, pořádání aktivit pro své členy a širokou veřejnost. V obci je rovněž jednotka SDH, která vyjíždí k mimořádným událostem.

Sbor dobrovolných hasičů Dobrohostov – počet členů 51

Sbor dobrovolných hasičů Dobrohostov byl založen v roce 1903. Hlavní činností sboru dobrovolných hasičů je realizace požárního sportu a pořádání aktivit pro své členy a širokou veřejnost v obci.

Sbor dobrovolných hasičů Petrkov – počet členů 51, z toho 12 dětí.

Sbor dobrovolných hasičů Petrkov byl založen v roce 1903. Hlavní činností dobrovolných hasičů je realizace požárního sportu a pořádání aktivit pro své členy a širokou veřejnost v Petrkově. SDH Petrkov klade velký důraz na práci s dětmi, a to jak při přípravě na požární soutěže, tak ve volnočasových aktivitách pro místní děti.

Myslivecké sdružení Lípa – počet členů 19

Hlavním úkolem spolku je péče o přírodu a lesní zvěř. Členové dochází do MŠ a seznamují děti s přírodou a péčí o zvěř.

Občanské sdružení rodičů a přátel mateřské školy v Lípě

Cílem sdružení je podpora spolupráce mezi rodiči a školou a zlepšení podmínek dětí v mateřské škole. Členy sdružení jsou rodiče dětí mateřské školy.

Sdružení rodičů a přátel základní školy v Lípě

Cílem sdružení je podpora spolupráce mezi rodiči a školou a zlepšení podmínek dětí ve škole. Členy sdružení jsou rodiče dětí základní školy.

Globální odpovědnost:

Obyvatelé obce Lípa mohli během prázdnin odvézt nepotřebná funkční nebo i nefunkční jízdní kola na čističku v Lípě a podpořit tak projekt „Kola pro Afriku“. V roce 2015 se celkem sešlo 40 jízdních kol v různém technickém stavu, která byla převezena na centrální sběrné místo.

Zázemí pro aktivity:

Sportovní zázemí – areál TJ Sokol Lípa (fotbalové hřiště, Sokolovna), tělocvična ZŠ Lípa, hřiště Dobrohostov

– v roce 2017 začala výstavba multifunkčního hřiště, které je umístěno za budovou školní tělocvičny. Hřiště bude sloužit škole a v odpoledních a ve večerních hodinách veřejnosti.

Kulturní zázemí – sál Sokolovny v Lípě, sál Pohostinství Na Růžku v Lípě, budova bývalé prodejny v Dobrohostově, letní parket v Dobrohostově na hřišti, letní parket na hřišti v Petrkově

Vzdělávací zázemí – prostory v Základní škole a Mateřské škole Bohuslava Reynka v Lípě, místní knihovna Lípa a Dobrohostov

Spolkové zázemí – budova zdravotního střediska v Lípě (klubovna SDH, Rodinné centrum Tiliánek, místní hasičské zbrojnice Lípa, Petrkov, Dobrohostov

Volnočasové aktivity v obci

Volnočasovým aktivitám pro děti a mládež se pravidelně věnují místní organizace - zejména TJ Sokol Lípa (fotbal) a Sbory dobrovolných hasičů Lípa a Petrkov (požární sport a pravidelné kroužky, stezka odvahy, dětská odpoledne,..); Spolek TILIA (letní kluby, Pohádková cesta,..). V roce 2016 se konal třetí ročník Velké prázdninové cestovatelské soutěže, jejímž cílem je poznat blízké okolí naší obce, ale i vzdálenější místa v Kraji Vysočina. Na výběru míst k výletům se podílí dospělí i děti z místních spolků.

Volnočasovým aktivitám pro rodiny s malými dětmi se věnuje zejména Rodinné centrum Tiliánek, jehož provoz byl zahájen v červnu 2014. Rodinné centrum Tiliánek aktivně navštěvují menší děti s rodiči. Centrum pořádá pravidelné kroužky pro děti, realizuje Univerzitu pro batolata, zajišťuje hlídání dětí a pořádá o prázdninách celodenní kluby. V Lípě, Dobrohostově i Petrkově jsou vybudována a postupně dovybavována dětská hřiště.

Volnočasové aktivity pro dospělé zajišťují TJ Sokol Lípa, Sbory dobrovolných hasičů, Český svaz žen, Spolek TILIA a místní knihovny.

Spolupráce v obci

V obci dobře funguje spolupráce mezi místními spolky, a to jak při organizačním zajištění akcí pro veřejnost, tak už při jejich plánování (společný harmonogram akcí). Velmi dobře funguje také spolupráce mezi spolky a základní školou a mateřskou školou i podnikatelským sektorem. Spolupráci obec podporuje jak finančně, tak materiálově.

3. Komunitní plánování v Lípě

Rok 2011 - Dotazníkové šetření a kulatý stůl na téma „Rozvoj obce“

Rok 2012 - Anketa na téma silné a slabé stránky naší obce

Rok 2013 - Dotazníkové šetření a kulatý stůl na téma „Rozvoj naší obce“, které se uskutečnilo v rámci vstupu obce Lípa do MAS Českomoravské pomezí o.p.s.

Rok 2014 - Kulatý stůl na téma „Rozvoj obce“ a schválení Programu rozvoje obce Lípa

Rok 2015 - Dotazníkové šetření, aktualizace Programu rozvoje obce, Veřejné fórum obce

Rok 2016 – Veřejné fórum obce, anketa, pocitová mapa

Rok 2017 – Pocity mapa, dotazníkové šetření (doprava), kulatý stůl (Život v obci)

Realizace místní Agendy 21

Obec Lípa realizuje program místní Agendy 21 (MA21) od roku 2010. V současné době jsme v databázi MA21 zařazeni v kategorii D. Naším cílem je motivovat obyvatele k participaci na aktivitách v obci, k podpoře spolkové činnosti, posilování sounáležitosti a zapojování veřejnosti do rozhodovacích procesů. Mezi akce spadající pod tuto oblast patří například besedy s občany, dotazníková šetření, semináře a kampaně.

Velký důraz se snažíme klást na spolupráci obce, základní školy a našich neziskových organizací, a to jak v Lípě, tak Petrkově a Dobrohostově. V rámci realizace MA21 byla například podpořena výsadba lip v Lípě, rozšíření a obnova dětského hřiště v Dobrohostově a v Petrkově, úprava obecních prostranství, Lipské jarní slavnosti, výstavy, akce pro děti ve škole, zaměřené na životní prostředí nebo pořádání Velké cestovatelské prázdninové soutěže. Velmi úspěšné bylo v roce 2015 také dopravní odpoledne s Besipem, v rámci kampaně ETM. V rámci realizace MA21 je rovněž vydáván Lipský kalendář, který vzniká z fotografií občanů.

Fungování komisí a pracovních skupin:

- kulturní komise (blahopřání k životním jubileům)
- pracovní skupina MA21 (složena ze zástupců obce, podnikatelů a spolků)
- pracovní skupina Rodina

4. Východiska pro návrhovou část

Na úvod této kapitoly pracovní skupina doporučila převzít závěrečné shrnutí analýzy k dokumentu Koncepce rodinné a seniorské politiky Kraje vysočina na období 2017-2021. Toto shrnutí vychází z analýz, které byly Krajem Vysočina zpracovány, a to „Analýza potřeb rodin a seniorů v Kraji Vysočina“, jejíž nedílnou součástí je i dokument „Analýzy pro zpracování koncepce aktivní seniorské politiky Kraje Vysočina“, které podrobně popisují danou problematiku a jsou základním podkladovým materiálem pro „Závěry socio-ekonomické analýzy ke Koncepti rodinné a seniorské politiky Kraje Vysočina“:

Shrnutí závěrů analýzy ke koncepci rodinné a seniorské politiky Kraje Vysočina:

Analýza potřeb rodin a seniorů v Kraji Vysočina řeší demografický a populační vývoj kraje, identifikuje základní faktory ovlivňující nutnost dlouhodobého řešení rodinné a seniorské politiky. Definiuje poskytované služby a jejich aktéry, poukazuje na stávající způsoby financování a na spektrum možných podporovaných aktivit.

Závěry analýzy, které jsou podkladem pro stanovení strategie, lze krátce vyhodnotit takto:

- *Od roku 2009 se neustále snižuje počet obyvatel kraje – vlivem záporného migračního salda i snižujícího se přirozeného přírůstku.*
- *V roce 2014 nepatrně vzrostl počet narozených dětí, nadále se zvyšuje průměrný věk matky při narození prvního dítěte (28,2 let), stoupá počet dětí narozených mimo manželství (41,3 %), klesá počet (umělých) potratů.*
- *Muži i ženy vstupují do manželství stále ve vyšším věku, v kraji klesá počet rozvodů, polovina rozvodů připadá na manželství trvající 15 a více let. Zastoupení rozvedených manželství s nezletilým dítětem je vyšší než 58 %.*
- *Kraj Vysočina má společně s Pardubickým krajem třetí nejvyšší průměrný počet členů na domácnost. Podíl domácností s vyživovanými dětmi v kraji je mírně nad celostátním průměrem, nicméně v kraji klesá podíl domácností s dětmi do 12 let (v roce 2015 se jednalo o 20% domácností). Z hlediska typu domácností (úplné, neúplné, s nebo bez závislých dětí, domácnosti jednotlivců) se na Vysočině snižuje podíl úplných rodin směrem k celostátnímu průměru. Podíl neúplných rodin se však stále drží pod celorepublikovým průměrem.*
- *Nastavené podmínky v ČR komplikují dobrou slučitelnost rodičovské a profesní role. Na jedné straně možnost dosažení stejného vzdělání mužů i žen umožňuje oběma pohlavím prakticky stejně slibné zahájení profesní kariéry, na druhé straně se obecně předpokládá její kontinuální vývoj u mužů a diskontinuální vývoj u žen.*
- *Téměř polovina členů tuzemských domácností tvořených pouze jedním rodičem s alespoň jedním závislým dítětem spadla v roce 2014 pod druhou hranici chudoby. V podobné situaci bylo 45% osamělých žen, resp. osob ve věku 65 a více let.*
- *Celkem 63% materiálně deprivovaných osob v šetření ČSÚ uvedlo, že si nemohou dovolit právě čtyři z devíti sledovaných položek. Mezi nimi se pak nejčastěji jedná o úhradu neočekávaného výdaje, zaplacení týdenní dovolené pro všechny členy domácnosti, vlastnění auta a možnost jíst maso každý druhý den.*

- *Předškolní docházka vyvažuje vzdělanostní deficit u dětí vyrůstajících v nepodnětném prostředí.*
- *Pedagogové nemají ucelené znalosti z oblasti domácího násilí, poruch osobnosti, závislosti, bezdomovectví apod.*
- *Dlouhodobá nezaměstnanost a absence stabilního bydlení vede k rezignaci rodičů, k apatii a k užívání návykových látek. Chudoba má daleko závažnější důsledky pro děti než pro dospělé - děti žijí v prostředí trvalé nejistoty, ve světě chudém nejen materiálně, ale i z hlediska stimulací. Tento patologický vývoj v konečném důsledku vede k odnětí dětí z rodiny. Jde o jeden z důvodů, proč jsou umisťovány do ústavních zařízení děti daleko více psychicky a mravně narušené než dříve.*
- *Pro řadu rodin se však stala nákladná samotná docházka dětí do mateřské školy.*
- *Prosociální vlastnosti dětí z ohrožených rodin jsou ve špatném stavu - děti mnohdy přicházejí do školy i do předškolních zařízení nevychované, nepřipravené, bez elementárních návyků.*
- *Nedostatečná síť dětských psychiatrických ambulancí vede k tomu, že jsou děti zbytečně hospitalizovány jen proto, aby se jim zajistila základní psychiatrická péče. Spíše než psychoterapie se užívá u dětí medikace.*
- *Transformace péče o ohrožené děti (v současném pojetí spojená spíše s dehonestací dětských domovů na straně jedné a glorifikací pěstounské péče na straně druhé) zcela opomíjí nutnost podpory biologické rodiny a požadavek kvality náhradního rodinného prostředí.*
- *Orgány sociálněprávní ochrany dětí evidují stále více multiproblémových rodin, v nichž je kumulováno několik patologických jevů (nezaměstnanost, zadluženost, alkoholismus, trestná činnost rodičů i dětí, nestálé bydlení apod.). Řadě rodin by problémy pomohl vyřešit plnohodnotný pracovní poměr a stálé bydlení.*
- *Neustále přibývá osob ve věku 65 a více let, zvyšuje se průměrný věk obyvatel (k 31. 12. 2014 41,9 let, k 31. 12. 2015 42,1 let), prodlužuje se střední délka života neboli naděje dožití při narození (stav k 31. 12. 2015 muži 76,7 let a ženy 82,3 let). Zvyšuje se index stáří, který překročil hodnotu 100 již v roce 2007.*
- *Senioři na Vysočině nejčastěji umírají mezi osmdesátým a devadesátým rokem věku. Nejčastěji umírají v různých zdravotnických zařízeních (67,9 %), doma jich zemřela jen zhruba pětina a v zařízeních sociální péče cca 7%. Nejčastější příčinou smrti jsou nemoci oběhové soustavy.*
- *Pro domácnosti seniorů je na Vysočině nejtypičtější bydlení ve vlastních rodinných domech, relativně časté je u nich jiné bezplatné užívání bytu.*
- *Senioři jsou celkově v životě spokojeni tam, kde žijí, a nehodlají se stěhovat. Pokud uvažují o stěhování, tak v souvislosti s obavami o možnou nesoběstačnost. Pak by rádi využili domovy pro seniory, na něž je stále relativně dlouhá čekací doba.*
- *Vzdor tomu, že je v kraji k dispozici přes dva tisíce sto lůžek v domovech pro seniory, přesahoval ke konci roku 2014, za který jsou poslední dostupná data, počet neuspokojených žadatelů jejich kapacitu více než o polovinu, v případě domovů se zvláštním režimem byl*

nepoměr ještě vyšší. Následoval trend přeměny části kapacit domovů pro seniory na domovy se zvláštním režimem a zřizování domovů se zvláštním režimem soukromými subjekty.

- *Stoupá počet hospitalizovaných v léčebnách dlouhodobě nemocných, průměrná ošetrovací doba v těchto zařízeních klesá.*
- *Senioři tvoří na Vysočině velkou většinu pacientů domácí zdravotní péče, jednoznačně převládají pacienti s chronickým onemocněním.*
- *V oblasti využívání placených služeb senioři nejsou dosud příliš ochotni utrácet za nadstandard, nicméně v akutní situaci by své finanční prostředky pro služby využili.*
- *Podle projekce obyvatel by měla Vysočina do roku 2050 ztratit desetinu populace, ovšem počet obyvatel ve věku 65 a více let by se měl zvýšit téměř o polovinu, takže by tvořili více než třetinu obyvatelstva kraje.*
- *Senioři na Vysočině mají dosud relativně nižší úroveň vzdělání, zvláště vysoký podíl osob se základním vzděláním je u žen a u nejstarších věkových skupin.*
- *Od roku 2011 na Vysočině působí Univerzita třetího věku, jejíž přednášky v roce 2014 vyslechly téměř čtyři tisíce účastníků.*
- *Informační technologie senioři v Kraji Vysočina využívají stále jen v omezené míře, osobní počítač dosud nikdy nepoužilo 75% osob ve věku 65 a více let, internet 80% osob ve věku 65 a více let.*
- *Míra ekonomické aktivity staršího obyvatelstva v Kraji Vysočina má vzestupný trend, do značné míry ale závisí na stavu hospodářského cyklu a na administrativních opatřeních (věk odchodu do důchodu).*
- *Senioři si rádi přivydělávají k důchodu, jsou ochotni pracovat i za nižší mzdu.*
- *Co se týče obav seniorů, nejvíce jsou směřované do oblasti zdraví a nesoběstačnosti.*
- *U seniorů v Kraji Vysočina se v poslední době projevuje rostoucí trend u některých chronických onemocnění, zejména hypertenzních nemocí. Chroničtí pacienti představují zhruba tři čtvrtiny celkové populace seniorů v kraji.*
- *V kraji rostl počet příjemců starobních důchodů, výrazně rychleji stoupal počet osob pobírajících předčasný důchod. Vzdor růstu starobních důchodů jejich průměrná výše na Vysočině stále více zaostává za celorepublikovou úrovní a současně se stále více rozvírají nůžky mezi průměrnou výší důchodu u mužů a žen.*

(Zdroj: Koncepce rodinné a seniorské politiky Kraje Vysočina, část B, str. 6. - 9.)

Výše uvedené shrnutí je vypovídajícím východiskem pro návrhovou část Koncepce prorodinné politiky obce Lípa, abychom i my mohli přispět k naplňování vize Kraje Vysočina pro oblast rodinné a seniorské politiky: **„Vytvoříme vhodné podmínky pro bezpečný, komplexní a plnohodnotný rozvoj rodiny a práv dětí, pozitivní stárnutí a mezigenerační solidaritu.“**

K tvorbě Koncepce prorodinné politiky obce Lípa bylo přistupováno komunitním způsobem a byly využívány procesy místní Agendy 21. Hlavním cílem bylo zapracovat do koncepce

náměty z pohledu místních obyvatel a místních organizací, které se podílejí na práci s rodinami a širokou veřejností. Bylo využito pravidelných komunitních setkání v obci a v květnu 2017 proběhl kulatý stůl na téma „Rodina“, kde proběhl sběr námětů a tipů projektů k realizaci v rámci prorodinné politiky. Pracovní skupina Rodina se aktivně scházela od prosince 2016.

Legislativní rámec

Ochranu rodičovství a rodiny zakotvuje Listina základních práv a svobod ve svém čl. 32, Koncepce prorodinné politiky obce Lípa vychází jak z koncepčních materiálů na krajské úrovni, tak na národní úrovni:

Program rozvoje obce Lípa na období 2014 – 2020, Zákon 128/2000 Sb., o obcích, Program rozvoje Kraje Vysočina 2015 - 2018, Koncepce rodinné a seniorské politiky Kraje Vysočina 2017 - 2021, Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR, národní koncepce podpory rodin s dětmi, Metodické doporučení Rodinná politika na úrovni měst a obcí, Národní strategie ochrany práv dětí, Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí pro období 2013 až 2017, Listina základních práv a svobod a další dokumenty na národní úrovni a evropské úrovni.

Návrhová část vychází z demografického, sociálního, ekonomického a společenského stavu obce, analytických dat na krajské úrovni, z výstupů ze setkání s veřejností, anket a dotazníkových šetření. Na základě těchto výstupů pracovní skupina vypracovala návrhovou (programovou) část Koncepce prorodinné politiky obce Lípa na roky 2017 – 2020.

Naplňování Koncepce prorodinné politiky obce Lípa bude monitorováno a pravidelně vyhodnocováno minimálně jednou za dva roky, a to v návaznosti na vyhodnocování dalších strategických dokumentů obce.

5. SWOT analýza prorodinné politiky obce Lípa

Podstatou SWOT analýzy je identifikovat silné a slabé stránky a najít příležitosti a hrozby z vnějšího prostředí, které mají vliv na činnost a rozvoj obce. Eliminace hrozeb, snížení dopadu nebo odstranění slabých stránek, využití příležitostí a posílení svých silných stránek – to je cesta k sestavení dobré strategie rozvoje obce. Při tvorbě SWOT analýzy tým vycházel jak ze statistických dat, tak ze setkání s veřejností (kulaté stoly, Veřejné fórum 2015, 2016), ankety a dotazníkového šetření.

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
Dobrá poloha obce v území (ideální dopravní dostupnost) – mimo hl. trasy, ale nedaleko	Nedostatečné zázemí pro sportovní aktivity (chybí víceúčelové hřiště) a nevyhovující areál školního hřiště
Nárůst počtu obyvatel (hodně mladých obyvatel, kteří neodcházejí)	Chybí nové zasítované parcely pro stavbu rodinných domů
Vysoký podíl obyvatel v produktivním věku	Chybí možnost koupání
Dobrá dopravní dostupnost a obslužnost	Chybí malometrážní byty (komunitní bydlení)
Bohatá spolková činnost v obci	Chybí propojení budov ZŠ
Aktivní podpora obce spolkům ze strany obce (zejména finanční)	Chybí nový obecní dům se službami (komunitní centrum)
Dobrá upravenost obce a kvalitní péče o veřejnou zeleň	Chybí informační tabule s mapou regionu (kraje) a ukazatele po obci
Dobrá technická infrastruktura	Nevyhovující stav pískoviště MŠ
Dobrá spolupráce školy s obcí a místními spolky	Chybí zastřešení dětského hřiště u Sokolovny + doplnění o herní prvky
Skvěle fungující mateřská školka a škola	Chybí zahrada u školy (přírodní)
Široká nabídka volnočasových aktivit pro děti	Nedostatek odborných učeben ve škole a nevyhovující zázemí pro dílny
Spolupráce místních spolků	V obci není zázemí pro mládež (hřiště pro náctileté)
Zasílání SMS zpráv o aktivitách v obci	V obci chybí kostel nebo kaplička a hřbitov
Rozvoj prorodinných aktivit - činnost Rodinného centra	Na webu obce chybí fotografie z proběhlých akcí a harmonogram aktivit
Dobře fungující prodejny potravin	Nízká dostupnost terénní sociální a zdravotní péče a malá informovanost obyvatel obcí o možnosti využití soc. služeb a nároků uživatelů na tyto služby
Dobrá základní infrastruktura	Chybí kniha o obci (historie, současnost)
Velká základna pro fotbal – činnost TJ Sokol Lípa (práce s dětmi)	Nedostatečný mobiliář pro pořádání velkých kulturních, sportovních akcí
Velký počet místních řemeslníků	Nebezpečný přechod přes příjezdovou cestu na parkoviště u ZŠ

Pravidelná práce s dětmi u SDH Lípa a Petrkov	Chybí prostory pro vzdělávací aktivity (přednášky) a menší kulturní akce
Dobrá informovanost občanů o dění v obci (rozhlas, webové stránky, vývěsky)	Chybí hasičské cvičiště v Lípě
Realizace místní Agendy 21	Nevyhovující stav kulturních zařízení a sportovních zařízení
Klidný život v obci	Nedostatečné služby lékaře v obci
Dobré hospodaření obce	Není bezbariérový přístup do obecních budov (OÚ, lékařská ordinace, knihovna)
Možnost odebírání obědů v Zemědělské akciové společnosti (senioři), včetně rozvozu do místních částí	Nedostatečná informovanost v případě požáru či jiných katastrof
Upravenost a čistota obce	Nevyhovující otvírací doba na poště
	Chybí rozvoz obědů pro seniory po obci
	Nedostatek venkovních košů (zakryté) – po obci a u laviček v okolí obce
PŘÍLEŽITOSTI	HROZBY
Regionální propagace obce (mikroregion, MAS,...)	Stárnutí populace – demografické vlivy
Rozvoj terénních sociálních a zdravotních služeb a s tím související tvorba pracovních míst	Úbytek pracovních míst v místě nebo v dojezdové vzdálenosti (zejména významný zaměstnavatel v regionu)
Získání finančních prostředků z veřejných zdrojů (EU, ČR)	Omezení navazujících spojů (nevyhovující nastavení spojů v rámci připravované integrované regionální dopravy)
Zvýšení spolupráce se subjekty v regionu	Zrušení pobočky České pošty v obci
Koordinace aktivit v regionu	Znečišťování ovzduší (vytápění starými kotli, nekvalitní palivo)
Zlepšení efektivity v legislativě	Nezájem občanů o dění v obci
Zprovoznění sauny v ZAS Lípa	Chybí kniha o historii obce
Uspořádání veřejné sbírky na výstavbu kapličky	Nestabilní právní a politické prostředí
Spolupráce s regionálními aktéry (Famili poin Havl. Brod, Senior poin Havl. Brod, Kraj Vysočina, KOUS Vysočina, MAS Českomoravské pomezí)	Nedostatek finančních zdrojů na aktivity v oblasti prorodinné politiky
Realizace projektů podporující dobrovolnictví	Nepořádek na vlakovém nádraží
	Vysoká administrativní zátěž a složitost při realizaci projektů

10. Návrhová část

Prorodinná politika obce Lípa je zaměřena jak na podporu rodin v nepříznivé životní situaci, tak na podporu zdravé a fungující rodiny. Naším cílem je vytvořit v naší obci prostředí příznivé rodině a realizovat opatření, která povedou k podpoře rodin, k posilování partnerských a mezigenerační vztahů.

Naplňování Programu rozvoje obce Lípa na období 2014 - 2020 - zaměření rodinné problematiky je rozsáhlé a průřezové, s přesahy zejména do oblastí doprava, majetek obce, infrastruktura, vzdělávání, zaměstnanost, ekonomika a další. Návrhová část koncepce je proto prioritně zaměřena na:

Oblast B - KVALITA ŽIVOTA V OBCI

- **Strategický cíl - Podpora kulturního a sportovního vyžití a vytváření příznivého sociálního prostředí pro všechny věkové kategorie.**

Oblast C - VZDĚLÁVÁNÍ, ZAMĚSTNANOST A EKONOMIKA

- **Strategický cíl - Kvalitní školství, rozvinutá ekonomika zvýší životní úroveň obyvatel obce**

Obec vybrané cíle rozvíjí, realizuje opatření a aktivity a motivuje rodiny, širokou veřejnost a místní organizace k společnému naplňování vize obce:

Lípa je aktivní obec s dobrou infrastrukturou a krásnou přírodou, kde rádi a spokojeně žijeme my i naše děti.

Návrhová část je rozdělena na oblasti dle cílových skupin:

- **A - Rodinná politika**
- **B - Seniorská politika**

10.1. A – Rodinná politika

Definování cílů podpory prorodinné politiky obce Lípa na období 2016 - 2022:

Cíl R1. Vytvářet vhodné životní podmínky pro fungování rodin a spoluvytvářet prostředí příznivé rodině
Cíl R2. Podporovat služby pro rodiny, které mají preventivní a podpůrný charakter, vedou k posilování rodičovských kompetencí a ke zkvalitňování rodinných vztahů
Cíl R3. Podpora kulturního a sportovního vyžití a vytváření příznivého sociálního prostředí pro rodiny, děti a mládež
Cíl R4. Realizace aktivit vedoucích ke sladování profesního a rodinného života

Cílovou skupinou pro oblast A – Rodinná politika jsou:

- mladí lidé plánující založení rodiny
- úplné i neúplné rodiny s dětmi do 18 let
- rodiny očekávající narození dítěte
- vícegenerační rodiny
- pěstounské rodiny
- rodiny z etnických a národnostních menšin
- rodiny migrantů
- rodiny s třemi a více dětmi
- rodiny s dlouhodobě nezaměstnaným dospělým člověkem
- rodiny s rodičem samoživitelem/kou

Přehled jednotlivých cílů a opatření v oblasti rodinné politiky na období 2017 - 2020

Cíl R1. - Vytvářet vhodné životní podmínky pro fungování rodin a spoluvytvářet prostředí příznivé rodině

Přehled opatření /aktivit (realizátor):

- Vybudování přírodního koupaliště (obec)
- Vybudování zázemí / klubovnu pro náctileté (obec)
- Propagace prorodinných v obci a okolí (obec)
- Zpracování analýzy potřeb rodin v obci (obec, NNO)
- Vybudování startovacích bytů pro mladé rodiny (obec)
- Zasíťování nových parcel (obec)
- Zajistit bezbariérovost lékařské ordinace (obec)

- Propagace služeb místních podnikatelů v oblasti služeb pro rodiny a domácnost (obec)

Cíl R2. - Podporovat služby pro rodiny, které mají preventivní a podpůrný charakter, vedou k posilování rodičovských kompetencí a ke zkvalitňování rodinných vztahů

Přehled opatření /aktivit (realizátor):

- Vzdělávací semináře pro pečující osoby (NNO)
- Vzdělávací semináře a programy v oblasti udržitelného rozvoje (NNO, obec)
- Podpora služeb sociální rehabilitace pro rodiny (obec)
- Podpora služeb sociální rehabilitace pro rodiny (NNO, obec)
- Podpora zdravého životního stylu (obec, NNO, škola)
- Výměny dobré praxe – čajovny (RC)
- Podpora služeb sociální rehabilitace (NNO, obec)
- Realizace společných mezigeneračních aktivit (NNO, obec)
- Zapojení mládeže do projektů - Mládež v akci, ERASMUS,... (NNO)
- Založení Family pointu (RC)
- Podpora dobrovolnictví u mládeže a rodin (NNO, obec)
- Realizace mezigeneračních aktivit (NNO)

Cíl R3. - Podpora kulturního a sportovního vyžití a vytváření příznivého sociálního prostředí pro rodiny, děti a mládež

Přehled opatření /aktivit (realizátor)

- Nákup promítací techniky – mobilní kino, dataprojektor, plátno (obec)
- Založení rodinného loutkového divadélka (obec, NNO)
- Venkovní herny pro starší děti (obec)
- Venkovní herny a zázemí pro malé děti
- Vybudování in-line dráhy (obec)
- Workoutové hřiště (obec)
- Podpora místních tradic a zvyků a aktivit pro veřejnost (obec, NNO)
- Kulturní vystoupení – (obec, NNO)
- Muzikoterapie (RC)
- Pravidelné kroužky pro děti MŠ a ZŠ (škola, RC, NNO)
- Tematické tvořivé dílny (RC, NNO)
- Založení family pointu (RC)

- Realizace prázdninových klubů / táborů (NNO, škola)
- Finanční podpora obce spolkům realizujícím prarodinné a mezigenerační aktivity (obec)
- Podpora mimoškolních aktivit dětí - soutěže, kampaně (obec, NNO, škola)
- Koordinace a společná propagace prarodinných aktivit v regionu (obec, NNO)
- Cvičení pro maminky s dětmi (NNO, obec)
- Rehabilitační cvičení pro děti a žáky (NNO, obec)
- Rozšíření herních prvků na dětských hřištích a jejich zastínění (obec)
- Vybudování naučné stezky (obec)

Cíl R4. - Realizace aktivit vedoucích ke sladování profesního a rodinného života

Přehled opatření /aktivit (realizátor)

- Odborné semináře (NNO, obec)
- Výměny dobré praxe (NNO)
- Propagace sladování profesního a rodinného života – kampaň (NNO)
- Prázdninové akce pro děti zaměstnaných rodičů (NNO, obec)

10.1. B – Seniorská politika

Definování strategických cílů podpory seniorské politiky obce Lípa na období 2016 - 2022:

Cíl S1. Vytvářet vhodné životní podmínky pro fungování rodin a spoluvytvářet prostředí příznivé seniorům
Cíl S2. Podpora sousedské výpomoci, komunitního života v obci a mezigenerační spolupráce
Cíl S3. Realizace sportovních, kulturních a vzdělávacích aktivit vedoucích ke zkvalitnění života ve stáří

Cílovou skupinou pro oblast B - Seniorská politika jsou:

- senioři (osoby ve věku 60+ a důchodci)
- vícegenerační rodiny
- rodiny se specifickými potřebami (např. rodiny pečující o křehké seniory nebo seniory se zdravotním postižením)

Přehled jednotlivých cílů a opatření v oblasti seniorské politiky

na období 2017 - 2020

Cíl S1. - Vytvářet vhodné životní podmínky pro fungování rodin a spoluvytvářet prostředí příznivé seniorům

Přehled opatření /aktivit (realizátor)

- Vybudovat komunitní centrum - obecní multifukční dům (obec)
- Zajistit bezbariérovost lékařské ordinace (obec)
- Vybudovat sociální bydlení (obec)
- Zajištění koordinátora seniorských aktivit
- Informační kampaň pro podporu informovanosti CS (obec)
- Zlepšení informovanosti o sociálních službách u klientů a jejich rodin
- Podpora terénních sociálních a zdravotních služeb
- Venkovní herna pro seniory

Cíl S2. - Podpora sousedské výpomoci, komunitního života v obci a mezigenerační spolupráce

Přehled opatření /aktivit (realizátor)

- Rozvoz obědů pro seniory po obci (NNO, Zemědělská akciová společnost, obec)
- Podpora sousedské výpomoci a dobrovolnictví (NNO)
- Činnost klubu Sousedé plus Lípa (Spolek TILIA)

- Sousedská setkávání (NNO, obec)
- Sdílené dílny (NNO, obec)
- Realizace mezigeneračních aktivit (NNO, obec)
- Rozšíření sousedské knihovny

Cíl S3. - Realizace sportovních, kulturních a vzdělávacích aktivit vedoucích ke zkvalitnění života ve stáří

Přehled opatření /aktivit (realizátor)

- Pořádat kurzy na PC pro seniory
- Založení ochotnického sousedského souboru v Lípě
- Vzdělávací zájezdy v oblasti EVVO a udržitelného rozvoje
- Podpora celoživotního vzdělávání - semináře, Univerzita III. věku,... (obec, knihovna)
- Koordinace a společná propagace prorodinných aktivit v regionu (obec, NNO)
- Cvičení pro seniory (NNO, obec)
- Podpora zdravého životního stylu (NNO)
- Venkovní posilovna pro seniory (NNO)
- Procházkový okruh s lavičkami a posezením (obec)
- Kulturní vystoupení pro seniory (obec, NNO)
- Pořádání mezigeneračních aktivit (NNO, obec)
- Tvořivé dílny pro seniory nebo mezigenerační (NNO)
- Realizace mezigeneračních aktivit (NNO, obec)

11. Seznam zkratk

ČSÚ – Český statistický úřad

DSO – Dobrovolný svazek obcí

EU – Evropská unie

FMP – Fond malých projektů

MA21 – Místní Agenda 21

MAS – Místní akční skupina

MŠ – Mateřská škola

MC – Mateřské centrum

NNO – Nestátní neziskové organizace

NSZM ČR – Národní síť zdravých měst ČR

o.p.s. – Obecně prospěšná společnost

RC – Rodinné centrum

z.s. – Zapsaný spolek

ZŠ – Základní škola

ZO ČSOP – Základní organizace Českého svazu ochránců přírody

12. Schvalovací doložka a kontakty

Schvalovací doložka

Dokument Koncepce prarodinné politiky obce Lípa na období 2017 – 2020 schválilo zastupitelstvo obce dne 23. 5. 2017.

Dokument je k nahlédnutí v pracovní dny na obecním úřadu obce Lípa nebo ke stažení na webových stránkách obce www.obeclipa.webnode.cz.

Kontakt: Ing, Jiří Kunc
e-mail: obec.lipa@hbnet.cz
tel.: 569 437 121

Zpracovatelský tým:

Ing. Jiří Kunc, starosta obce
Marta Vencovská, konzultantka
Pracovní skupina Rodina